

10

Nr. 4.

Zena 30 jant.

L $\frac{37}{317}$

Andina

Daimigo laulibu noslehpums.

Wairumā pee Karla Behrsina, Terbatas eelā 14.

Īdewis „Strauts” Rīgā, 1925. g.

Wien

Beimig laulid nosterpums.

Vertrieben per K. K. Hof- und Landes-Druckerei
 Wien, 1825. 2.

L $\frac{37}{317}$ L,
Nr. 4.

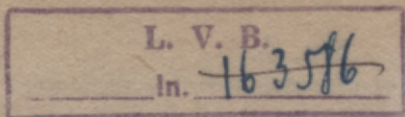
Andina

Laimigo laulibu noflehpums.

L-1

Wairumā pee Karla Behrsina, Terbataš celā 14.
Išdewiš „Strauts“ Rīgā, 1925. g.

0304035221

J. Puština un b-dru spēestuve, Rīgā, Lahtšpļehšča eelā 24.

Kas ir laimīgas laulības?

Laimīgas laulības!? Waj tagad wehl ir laulības, to war šaukt par laimīgām? Šķirschanās dru-
dsis ir tā cēpotejēš laudis, ka daschš labš jaunš pah-
ris jau pirms apprezeshanās gudro, tā un lahdoš
apstahkloš wehlat waretu drihsat no šawas otras puses
tist walā.

Pahršairinatee nerwi mešlē jaunus cēspaiduš.
Prezelees un šķirlees ar un no wairat seewam ir
dascha laba wihreescha ja ne ideālš, tad katrā finā
šports. Es šaku: wihreescha. Tas tapeh3, ka wihree-
schu ir masat un seeweeschu škaitš ir wairat tā trihšlahrto-
jees. Leelaiš seeweeschu wairums paleeš wezmeitās,
nemas neeestaitoi šķirtās un atraitnes. Wihreeschi, tā
masakums, ir jau paspehjušchi islutet un palikt par pee-
dsihwojumu un mihlas dehku mešletajeem. Un tas ir
šaprotams, ka mahte, kurai ir weens weenigš dehls,
katrā finā winu lološ un lutinās wairat, nešā mahte,
kurai ir wefelš pusduziš behrnu. Tā tas ir ari ar
wihreescheem.

Wihreetis arween ir bijis pakalpigš, šewišķi šee-
weetei. Un waj šhini gadījumā winšch lai ašfalas no
šawām pašcha teešibam, ja pehdejās winam sneeds ari
peršonigu patwalibu un garantē katras eegribas pee-
pildišchanos.

Laimigās laulības ir tā baltā swirbulis, kurš ne-
 wīfai beechi fastopams. Un tomēr. Ir wehl tahdās
 seewas, kas mihl sawus wihrus un wihri, uftizigi sa-
 wām seewam. Bet ir ari gadījumi, kur wezi laulati
 draugi sawa muhscha wafarā grib dšhwot schērti, katrs
 sawā malā waj labatā gadījumā usmeklet jaunū drau-
 gu waj draudseni.

Laimigās laulības isskautsch ari brihwā mihla
 un pehdejās sludinaschana, resp. idealiseschana. Schah-
 du dšhweš weidu war realiset tīkai atsewischē leeli
 gari, kuri pehdejo pilnīgi isprot, bet nelahdā sinā to
 newar eeteikt wīfai tantai, tā gimenes reformu, jo ta
 ir neiswedama un kur to ari peekopj, tur sekas weenmehr
 ir behdigās.

Gimēni ahrda ari daschadaš lapeles un schurna-
 lischē, kuri peekopj failuma kultu (fahlot ar pirmo
 lappusi, kur nefa wairat neredš, tā failu seeweeshu sīh-
 mejumus daschadās „originelās“ posās). Nerwi ne-
 spehēj wairš usnemt pahrschatinato un eespaids naw
 tahlū nekehdsibai.

Nebuhtu jau ari wehrtš runat par tagadejam
 laimigām waj nelaimigām laulibām, jo schēš laismetš
 ir isgahjīs no sawām sleedem un zilweki fahpj pahri
 katrai dabas robeschai. Waj atleef tīk atmešt ar roku,
 sat: wezu funi jau neismahzīfi. Nahš jaunā paaudse,—
 zerē un gaidi us winu! Bet te jau nu ir tas
 punktš no kura istet wīfās linijas. Mehš sinam, ka
 ahbolš nekriht tahlū no ahbeles. Ro sneegš jaunā
 paaudse pehz wezo weeglprahitibam? Waj wina nees
 wehl tahlāt? Katra dehla peenahkums ir turpinat
 kopt tehwa dahrsu. Ja nu dahrs ir slitti eekoptš waj
 dehlš to nenolaidīs pawīfam?

Al, jaunā paaudse! Ja tu negribi aiseet bojā,

lad tu nedrihſti augt uſ wezà, ſatruhdejuſchà zelma. No paſchàs ſakneſ tew japahraug! Eſ waru ſkunt par tewi, tu nelaimigà nahſotneſ preeſſchſtahwe, lad eſ redſu wiſaſ tagadneſ ſchauſmaſ moraleſ pagrimſchanà, neſkaltamo laulibu tragedijàſ un alkohola poſtà. No ſchàſ dſihweſ dramaſ nezeeſch tiſdaudſ paſchi atleeri, là ſtatitaji—behrni. Waj drihſ ſchee maſee neſeſoſ leelajeem, ſagſchanaſ, laupſchanaſ, ſleptawoſchanaſ un iſwaroſchanaſ mahſklà ?! Bet eſ tižu, là ſchee maſee naw wehl tiſ noruhditi, lai nedſirdetu laba wahrda. Tifai weenu eſ wehletoſ: tant ſchi jaunà paaudſe neſeſotu „wezajo“ launajeem peemehreem un nenomaldi-toſ uſ dſihweſ beſiſejaſ zela, là daudſi jaunekſi un jaunawaſ, kuruſ beſzeribaſ ſtahwoſliſ waj dſihweſ apniſumſ eedſem nahwè.

Pehdejà laiſà ſahdà Amerikaſ Saweenoto walſtu daſà iſdotſ liſumſ par laulibaſ nodroſchinaſchanu, ſaſ ſazehliſ leelu uſtraukumu eedſihwotajoſ, jo ſatram wiſreetim waj ſeeweetei, kuri pahrlahpj laulibu, draud 2 gadi zeetuma. To war tifai apſweikt, jo Amerika lihdſ ſchim laulibu ſchſirſchanà bij rekordu ſeme. Uri muhſu mahjàſ tamlihdſiga liſuma eewefſchana buhtu par leelu ſwehtibu un ſautziſ noſtahditu ſaſchſobijuſ ſchoſ gimeni uſ ſahjam. Bet ſamehr mumſ wehl ſchahda liſuma naw, atleek tiſ zeret uſ nahſotni.

II.

Raſſturu harmonija.

Laimigaſ laulibaſ nemaſ naw tahdſ leelſ noſlehpumſ, par ſahdu to pehdejà laiſà uſſtata. Paulibaſ war buht weenmehr laimigaſ, ja abi dſihweſ beedri

ir wesele meesâ un garâ un sawu kopdsihwi nosleh-
guschî a p d o m i g i. Titai zilwesk patš ir tas, kas
padara laulibu laimigu un nelaimigu, resp. fewi waj
sawu dsihwes beedri. Nelaimigas laulibas paschas
par fewi, kâ tahdas nemas neekstis.

Dodamees laulibâ katrs domâ un zer buht lai-
migs un tas teescham tâ ari buhtu, ja zilwesk mih-
le tu sawu tuwak u t â p a t, k â fewi p a s c h u, bet
luht, paschmihliba ir tas parasits, tas „treschais“, kas
nostahjas diwu laulatu widû. Zilwesam ir wajadsiga
drustu paschmihliba, zitadi winsch ir kâ dsihwneesk bes
mugurkaula, kas nes wisu ko winam frau j wirsû. Bet
ir ari jasin, fur un kahdâ gadijumâ war tertees pee-
scha lihdsella.

Laulatee ir kâ diwi draugi, kuras weeno kopejas il-
gas un mehrki. Patš par fewi saprotams, ka te ja-
walda leelakai r a f s i u r u h a r m o n i j a i. Es waretu
ari teikt: diwi muhscha draugi ir kâ diwas wijoles,
kuras jaskaftano. Ja weena stihga bojajas, tad zaur to
zeesch wisa kopspehle, zelas disharmonija. Zif wihreets
ir spehzigs, tik feweetei jabuht dailai, ta ir dabas pa-
matprasiba. Bes schaubam, feweete war buht ari
energista, darbiga, usnehmiga (jo feweetes dailumâ es
nedomaju tikai weeglo pasoketeschanu, puhdereschanos
un luhpu trahsfoschanu), bet winai jabuht par wisam
leetam f e e w i s c h k i g a i.

Somehr schi fewischliba sawufahrt nedrihst pah-
eet g l e h w u m â, pretejâ gadijumâ wihreeschi to us-
skata par temperamenta truhlumu, flegmatismu un dee-
sin ko wehl ne, lai gan ta warbuht ir tikai leelaka waj
masaka mehra sentimentaltate.

No otras puseš, ir wihreeschi, kuri bihstas no
pahrat energistam feweetem un steptiski peebilst, ka

Epithdolas wineem gan lihdsot zihnâ, bet newarot gal-
 wol, waj uswaru guhstot nebuhschot jailgojas pehz
 meermihligâm, maigâm Laimdotam. . . Pehz manâm
 domam tas ir kluhdigš ufflats no wihreeschu puseš;
 wajasdeja nemt wehrâ, la tagadejâ seeweete ir speesta
 jau agrâ jaunibâ nostahtees patstahwigi, zihnotees par
 sawu eksistenzi. Tagadejâ seeweete newar sehdet mah-
 jâs rotas kkehpi salikusi un gaidit un sapnot par sawu
 „prinzi“, — wina teel rauta lihds dsihwes straumei un
 ja winas spehti zihnâ noruhdas, tã tã ari wehlakã
 dsihwê wina negrib buht atkariga no wihreescha, tad
 tas ir dadsiš wihreescha aziš; winsch grib buht dewejs,
 lai seeweete kluhtu nehmay. Un tas ir tã eesaknojees
 muhsu sabeedribâ, la gruhiti nahkfees no schadeem aif-
 spreedumeem walã tift. Newar tatschu seeweeti nostah-
 dit newariga behrna lomã un par pusdeenas paga-
 tawoschanu winai eedahwinat kahdu rotas leetinu.

Ja prezeti laudis naw labi draugi, tad winu
 widũ naw šastanas. Ir taisni nesaprotami. šapehz
 wihreeschi negrib ufflatit seeweetes par draugeem. Šil-
 pat labi, tã seeweete war buht wihreescha seewa, mih-
 lakã, mahte, mahsa, — wina war buht ari — drau-
 dsene. Šhsts draugs ir weenmehr ustizams, jo draugs
 draugu nesad newit. Un ir škaišti, ja diwi zilwesi, uf
 muhschu draudsišu noslehgušchi kopigi zihnâš, kopigi
 zeesch un lihgsmojas. Gan peenahšs laiks, tad ari
 wihreescha egoisms dabus sawu teesu — gah-
 dat par seeweeti, redsot pehdejo atkarigu no wina lihds-
 juhtigâm rotam un mihlas.

Raksturu harmonija ir weens no eewehrojama-
 keem laulibas dsihwes pamateem. Bes raksturu har-
 monijas naw un newar buht laimigu laulibu. Bet ne-
 wajaga aismirst, la schi šastana nenahf pate no sewis, —

fahkumâ arween buhš daschadas pretrunas un trauzejumi, kuri janowehrsch ar weeglu roku. Sastanot raksturus ir mahšlineela darbs, tas prasa daudš puhlu un pazeetibas. Toteš augli ir šaldati.

Pee laulibu šķīrschanâm leelato teefu wainu uštrauj seewam uš „slihta rakstura“ rehkina. Bet ja eeskataš dšilat, tad ta rakstura leeta nemas tiš launa naw. Beeschī ween weens otru tihschi waj netihšchi laitina, issauzot wefelu un nēlam nederigu wahrdu krusu. Leelato dalu seeweetes „slihtaiš raksturs“ ir tišai p a h r p u h l e f c h a n â š šelas, kuras war tiš nowehrstas ar labu atpuhtu.

Nelas newar buht nepanesamats, tā trauzeshana nopeetnâ darbâ un te wairak grehto seeweete. Ja wihrs nodeweēs nopeetnam darbam un seewa iščalo tam apfahrt šcha darba šwarigumu neapsinadamâš un lawedama, tad naw nelahdš brihnumš, ja wihrs paleel ihgnš (tapat otradi). Wehl slihtaki, ja darbs aīsnem pahrak daudš laika un wihrs wišu deenu pawada lantori waj zītâ darba weetâ, eerasdameēs mahjâ tišai wehlu walarâ. Seewa, kura naw pahrak aīsnemla darbâ, weena mahjâš fahšš garlakitoteš jūsdama tufschumu un weentulibu, kas winai lišš domat, tā wihrs to wairš nemihl. Un seewa buhš nelaimiga, resp. e e d o m a f e e š. Tahdâ fahrtâ nelaimiga war palikt wiša laulibas dšihwe.

Tapeh3 ari seeweetem jasin, tā winas ir ne tišai šawu wihru seewas, bet — draudsenes. Un draugš tatschu šapratiš, ja draugam leelata deenas dala japawada darbâ. Zītadi tas nemas newar buht. Kur tad nemš tāš lakturpites un šleitinas?!

Pawīšam zītadi tas ir ar seeweeti, kura pati štrahdâ negribedama kluht atkariga no wihra. Wina

ſapratīs darba ſwarigumu un domſtarpībās ſchīnī ſinā newar zeltees. Tāpeh3 wihreescheem gan buhtu jabuht uſmanigaleem pee ſaldo ſapnotaju, Laimdotu iſwehleš, lamehr energiskai ſeeweetei waretu droſchi ſneegt roku, jo ari wihreescham ſahdreis dſihwē ir jabuht atkarigam no ſeeweetes iſchallajām rokām. Paſiſtu pāt wairafas gimenes, kur wihrš dſihwo tā ſakot „uſ ſeewas rehſina“, gluſchi nēla neſtrahdadams. Eš tahdus wihreeschus nezeeschu, jo peh3 manām domām, tahdi wihreeschi naw zeenigi, ſa winus ſau3 par wihreescheem.

Ja diwi dſihwes beedri pilnigi ſapraſtu weens otru (ari wiſas luhdas), tad mums drihš atwehrtoš laulības paradīſe. Sapraſt noſihmejot peedot, lai gan ſapraſchana ſatreis peedofchanu neprafa. Bet deemſchehl, dſihwē noteef otradi; taiſni tur, kur wajadſigš ſchiš mihtaiš azupahrš, kur dwehſele mehlē balſta, — tur wina naw. Taš ſewiſchī buhtu atteezinams uſ wihreescheem. Ehoš beesahdainoš beſdwehſeles wihreeschus, kuri mehlē laulibā tiſai ſinamas ehrtības un baudaš, — eš gribetu ſalihdſinat ar aſleem, labſirdigeem auneem, kuri bada ſoku, domadami par ſawu pretneeku, bet tur, kur teeschām breeſmas draud, kur deretu winu zeetee ragi, — tur wini meerigi ehđ ſahli waj atgremo ſachſto.

Waj laimigaš ir ſchahdas laulības? Schahdas laulības paſchaš par ſewi naw nelaimigaš, bet nelaimigaš ir tāš ſeewas un mahtes, kurām ir gan dſihwes draugs, bet winas tomehr juhtaš weenaš un aſtahaš. Daudsaš ſeewas man ir ſchchlojuſchās, ſa wihri eſot gan labi, bet mahjās ſarunu punktš eſot tiſai puſdeenas waj noſpodrinati ſahbaki, bet dſilafās walodās par nopeetnaſām un ari ſeewai tuwu ſtahwoſchām leetam wini neelaiſchotees. Tā lopeja ſaſtana newar neſad nodibinatees un wihra un ſeewas atteezibās

weenmehr buhš lahda neredšama, dšila plaifa, furu
par nošcheloschanu wišwairaf iſjuht feewa. Raš gan
war buht ruhgtalš par ſchahdu wiſſchanoš! Wihrš
gan ir labš, mihlſch un meermihligš, — bet ej, pa-
meklè winà dwehſeli!

Laimigafee tomehr ir tee, furi apprezzàš kà behr-
nibaš draugi, kòpà auguſchi, kòpà kildojufcheeš, kòpà
rotalajufcheeš, — laimigafi tapehž, kà wiſſlabaf wini
weenš otru ſapratìš, jo winu widà naw pagahtnes
plaifu, tapehž eš gribetu ſazit ar Upſaſijaš wahrdeem:

Kad meklè dwehſeli, tad agri ej no rihta
Kad to kà jaunu ſwanu tiſto lej.
Tiſ neeſ pušdeenà, kad werſme walda, —
Ko tad tew wahrdi teiſš, taš nebuhš teeſa,
Un fo tu aplampſi, ta buhš tiſ meeſa.

III.

Mihla un nauda.

Mihla un nauda muhſu deenàš ir neſchkiramàš.
Ratram ſtaidri ſaprotamš: fur nauda, tur ari mihla,
fur naw naudaš, tur maſaš zeribuš ari uſ mihlu. Un
ne maſumu eſmu dſirdejufi daſchu labu „pihlaru“ no-
preezajameeš par „labi taiſito partiju“, warot dſihwot
zepuri fuldamš. Tapehž pee ſchahdaš pſichologijaš
ne labpraht gribu uſſaweteeš. Waj tad teeſham, iſ-
nemot naudu, dſihwè neka labaka naw!? Warbuht
ari naw... Upſtahlki tà fareſchgijufcheeš, kà daſchš
labš jaunš pahriš ſa p n o par ſawu dſihwolli, dſih-
weš eefahrtu un lai to panahktu, wajaſiga tiſkai
nauda. Patš par ſewi ſaprotamš, kà prezeteem lau-
dim llejot pa „mebeletàm iſtabam“ (piſſehtàš) drihſ
ween apnihl.

Somehr es bodu padomu lifdauds nezeret us „leeleem winneſteem“ loterejās, bet us darbigām rokām. Var wiſām leetam mihlai jabuht ihta, — tad war zeret ari us laimigām deenam. Neſaſkanas nekad nedrihtſt zeltees naudas deht. Jaopſpeech katrs ruhgtums weenam pret otru.

Nauda lā nahtuſt, tā aiſeet, bet ſirdsſſaidriba, meers un mihla paleet ari nebaſtās deenās ſtiſtigas. War dſihwot diwejadi: ar aprehkinu un tā, lā dſihwe nes. Labi ir abejadi. Tiſai ar leeleem aprehkineem daudſreis ſluhda un ſeſas tad ir ſahpigas. Wajaga mahzet kaſpinat naudu, newis palift naudai par wergu.

Kam ſtiſprā prahts, zeeta griba un pateeſa mihla truhtis mahjo, taſ katrā gadlūmā war naudu ſchēirt no mihlas.

Ir dſihwē laudiſ ſaſtopami us iſ ſola, kuruſ kopigi ſaiſta tiſai materialee apſtahtli, kaut gan weens otram zenſchaſ iſrahdit ſawaſ maigakās juhtaſ. Un dſihwite, kaſ par dſihwiti! No ahrpuſes raugotees leeſas, ka preeſchſihmigakās laulibaſ nemas newar buht. Bet dſilaſ eeſkatotees tahda laulibaſ dſihwe naw wairaf nekaſ, lā ſarilatura waj maſka, ſem kuraſ ſlehpjaſ pawifaſ zitaſ ſejaſ, neka to weentahrfchſ ſtatitajaſ pa gabalu war wehrot.

Paſiſhtu ari ſahdu gimēni, kura repreſentejās ar ſchahdu dſihwes weidu, kaut gan ſabeedriba par to walda labakās domas. Schi gimene ir no ahrpuſes lā ſlaifts, ſmarſchigſ ahbolſ, kura eeſchpuſe galigi tahrpu iſehſta. Behrni dſihwo lā un kur kuro reiſi. Al, ſchee behrni! Schiſ nabaga jaunās atwafeſ! Lai Deewſ dotu wineem atſchēirt launu no laba un wini neeetu ſawu wezaſu ſluhmoſ zeluſ.

Mihlai ar naudu lā tahdu naw neſahda ſakara. Turpreti gimene praſa materialu nodroſchinatibu, bet ne beſ mihlaſ.

Dsihwes usflati.

Raksturu harmoniju war ari saweenot ar dsihwes usflateem, jo tur dsihwes usflati ir kopigi, tur ir ari harmonija raksturos un paschâ dsihwê. Ir jau gan ari isnehmumi peem., tur diwi draugi ir katrs pilnigi ar pretejeem dsihwes usflateem un tomehr wini saprotâs labi, pat wairaf, — wini papildina weens otru, pawehrdami plaschu un wispusigu flatu us dsihwi.

Saka, la newarot buht diwu draugu, ja weens no wineem wairaf waj masaf nepadodotees otra cespai-dam. Tas tâ dsihwê ari ir, jo weens no draugeem weenmehr ir „masafs“ par otru. Tas sewischki sakams par laulibas dsihwi, jo weenmehr un wisur wihrs grib buht „seewas galwa“ un ja tas naw tâ, tad katrâ sinâ atkal otradi, tâ smejas: „sem seewas tupeles.“ Tas pateesiba nemaf naw tik launi, jo dsihwê beeschi nahf preefschâ daschadas mihklas, kuras gruhti usminet. Te nu weenam ir jadod noteizoschais wahrds. Un labaki buhtu, ja schis noteizoschais wahrds isschkiroschâ brihdi nahktu no wihra mutes. Tas tâ ir dabigati, saprotams ne katrâ gadijumâ. Ir leetas, par kurâm wihrs neta newar un pat nedrihtst lemt. Un te nu seewai paschai ir jasin atrasti parelsais zelsch, lamehr wihrs war tikai dot sinamus aisrahdi-jumus. Wislabafais tomehr ir, ja wihrs ar seewu eet rofu rofâ.

Seeweetes pa leelalai dalai grib buht tas „masafais draugs“, kursch usklaufas leelafâ drauga padomos. Tapehz wihtetis, kuram truhst noteizoschâ wahrda, kursch patis klibo us wisâm pussem, seeweetes azis top

smeeelligs. Seeweetes, kuru wihri dsihwo sem winu tupeles, nebuht naw laimigas; schis seewas ir speestas buht wirs- lundfigas gimenes dsihwê, ja wihrs ir nenoteikts un glehws, — winâm paschâm ir jabuht few par fargeem, jo naw wihra, las par winâm slahwetu, naw droschas rolas, las stingri waditu laiwu dsihwes wilnos, tapehz seewai paschai jakeras pee aireem.

Zil patihkami ir preesch seeweetes, ja ihstâ we etâ wihreetis ne tikai kala, bet ari pawehl: tu darisi tâ un ne zitadi! Ja wina ar teepfees pretim, tad tas buhs wairaf pa paradumam, neta aif nopeetnas usflatu daschadibas. Bet lâ es teizu, tikai ihstâ weetâ. Jo tillab wihreetim, lâ seeweetei ir jasin, kurâ pusê ir taisniba, pareisakais zelsch. Usspeest sawus usflatus otram neweens newar, — war tikai pahrlleezinat.

Tapehz fewischli laulibas dsihwes laimes nosleh- pums pastahw tani gudribâ, kur weens laulats draugs pareisâ laikâ un weetâ sin west ottru pa dsihwes llin- schaineem zelem un aifâm bes jebkaldâm breefmam. Ir jafargâs ari no apwainojum eem sawâ starpâ. Ja weens ottru aissfar, kaut ari weegli, tas atstahj ees- paidu us ilgaku laiku. Katrs ne wifai delikats joks faruhgtina smaltjuhtigu dwehveli.

Ir jafargâs sawstarpejâs ateezibâs buht par daudf at- lahteem, tas saude peewiltschanas spehtu weenam pee otra.

Seewam fewischli buhtu jaruhpejas par mahjas ustopschanu un isdailoschanu, jo wihri beeschi ween pawada brihwo laiku ahrpus mahjas tapehz, ka mahjâ neta naw peewilziga un faistofcha. Daschi spe- zialisti pehz dsihwofla celahrtas spreesch par seewas mihlestibu; ja istabâ wairaf neta neefot, lâ wifs ne- peezeeschamais, lâ: galds trauku uslitschanai, trehfls fehdeschanai, gulta guleschanai, — tad seewa ihsti ne- mihlot sawu wihru. Uri dahrgas mebeles atstahj no-

speedoschu eespaidu, ja tās naw ar garfchu noweetotās fawā weetā. Mahja ir ta weeta, kur zilwešs pawada leelako laiku no fawas dsihweš, mahja ir atpuhta weeta, preeku un behdu milellis, tapeh3 ari schim gimenēs stuhritim jabuht patihlamam.

Glihtai jabuht ari gulamistabai, — wina nefad nedriht buht kopiga ar ehdam waj weesu istabu, bet peh3 eespehjaš jaerihko atfewischli. Pee frantscheem gulamistaba ir mahjaš fwehtums, kur neweens fwešchs neteel eelaistš. Pee mums tas ir gandriht otradi. Ratrs fwešchneekš ne weenu ween reisi pameelo fawus flatus pee neaplahtām un drehbju peemestām gultam. Se nu weenu datu buhtu wainojamš pahrlēezigaiš darba daudsumš, ta feeweetei neatleek ne brihtina laika fawas mahjaš uskopšchanai, bet weenu datu wainiga ir ari newihschiba. Tās jau nu buhtu tahdaš realaš leetas, bet laulibaš dsihwē winām ir neapšchaubami leela nošhme. Par scho, warbuht sihtumu eewehroschanu waj atstahšchanu nowahrtā ir atbildiga feeweete, jo ari fēkaš ir pa leelakai dalai jausnemaš feeweetei. Seeweetei ir jastin, tā faistit fawu wihrū pee mahjaš, lai winsch nemekletu ahrypš mahjaš ifflaideschanos un lai wina mahjaš atpuhta buhtu ari patihlama. Daschāš gimenēš walaš brihschi teek isleetoti neweetā un nefam newajadsiḡoš strihdos. Strihdi pateesibā til launi naw un teek jau usskaititi par neisbehgamu laulibaš dsihweš parahdibu. Ir jabuht usmantgeem, lai tee nepahrwehrstos personigā apwainoschanā un neaišflahrtu ari morališti.

Schahda weida strihdi un leelakaš domstarpibaš laulato draugu widū atneš waj pat nepahrejamaš plaišaš, daschreis nowedot no wahrdeem pee darbeem, weenlahrschi — iskauschanaš, fewischli alkoholiku gimenēš. Modibinot gimeni, laulatam pahrim, bet fewischli

feewai buhtu jaewehro mehra fajuhra, p. peem. pee
gehrbſchanas. Daſchreis feewas ſawas modes kaiſlibas
nowed wihru lihds iſmiſumam. Muſſham jaunſ klei-
taſ un zepureſ neſo nedod, ta ir tiſai leekai iſſchkehr-
diba. War iſtiſt ar maſakeem iſdewumeem, gehrbjotees
weentahſchali, bet ar gau mi.

Bet ir atkal ſeeweetes, kuraſ apprezejufchadſ ta no-
laiſchadſ apgehrbâ un uſweſchanâ, ſa wihrſ taunadſ kopâ
ar ſeewu plaſchakâ ſabeedribâ rahditees, ja grib iſwairitees
no nepatiſſchanam waj nenonahſt neweiſlâ ſtahwoſli.
No ſcham wiſam, laulibaſ dſihwê ari ſwarigam leetam
ſeewam wajadſetu wiſadâ ſinâ iſwairitees.

Wiſa dſihwe ſaſtahw no ſihkumeem, tapehſ ari
laulibâ tahdaſ neewehrojamadſ leetaſ ſpehlê leeku lomu.

Uri religijai ir ſinamſ ſwarſ wiſa zilweku kop-
dſihwê. Naw weenalga, pee ſahdaſ tiſzibaſ, kuſch
peeder. Newar weenſ ſaimot to, to otrſ peeluhds.
Dſihwê mehſ gan to redſam uſ ſatra ſola, bet laulato
widâ taſ nedrihſt buht, preteſjâ gadijumâ winu zeli
ſchliſſeeſ. Ja tiſz weenſ, tad ari otram jatiz un japa-
laujaſ uſ to paſchu Deewu, bet ja weenſ netiz, tad
ſatrâ ſinâ ari otrſ tam peebeedroſeeſ. Wiſpahrigi ir
konſtatetſ, ſa gimenetſ, kuſam naw ſawadſ religijaſ,
ahſtral iſiſt, neſâ gimenetſ, kuſam ir ſawdſ Deewſ,
weenalga, waj taſ buhtu Buda, Muhamedſ, kriſtigo
waj ſitſ Deewſ. Zeli ir daſchadi — mehrliſ weenſ.

Taſ patſ ſalamſ par tautibu. Beeschi ween
neewehro pee ſahdaſ tautibaſ kuſch peeder. Modi-
bina gimeni. No ſahkuma leekadſ wiſſ labi, bet deenu
pehſ deenadſ cerodadſ leelakadſ neſaſtanaſ. Katrai tau-
tai ir ſawi tiſkumi un paraſchadſ. Gadadſ taſa, tur, kuſ weenſ
atrod leelako baudu un labſlahjibu, otrſ to uſſlata par
nepeedodamu apgrehſzibu. No weenſ tura par netikumum,
otram taſ ir pat ſwehtumſ. Tâpat ehdeenu ſinâ. Kat-

rai tautai ir fawi eemihloti ehdeeni. Ja nu nem wehrâ to, ka „zelsch uf wihra mihlestibu wed zaur wehderu,“ tad latram buhs saprotams, ka paraschas ehdeenu un tikunibas sinâ nedrihlst buht pretejas diwu dsihweš draugu widû. Pee laulibu noslehgschanas gan noteet tã, ka weenmehr abi pahreet weenâ tizibã, waj nu seewas waj wihra, bet waj tas tif weegli uf ahtru roku isdarams, tas ir zits jautajums. Veels pahrbaudischanas zelsch ir janoeet, lai atmeslu wezs Deewu, wina weetã peenemot jaunu.

Breelsch gimenem, tã lahdãm, schahda tizibas un taulibas „pahreeschana“ ir apfweizama, lai nodibinatu ihsti laimigu laulibu (ar fweeschtauteeti), bet no tautisla weedofla, ta ir wairaf tã pelama. Katrai tautai ir dahrgs latrs winas dehlš (waj meita). Bet pahrtautodamees winsch padara nabagafu fawu tautu par wairafãm paaudsem.

Sapat politifas laukã. Veelais tautas wairums ir aifrahwees politifã gan ar wahrdeem, gan darbeem. Tapehz nu latram wajadsetu nemt wehrã, pee lahdas politiflas partijas sinamais jaunellis waj jaunawa peeder. Ja gadas abi no weenas, ir labi, bet ja latrs no fawas, fewischli abãm galigi pretejãm, tad wahrdi war pahreet darbos un ja newar panahst apweenofchanos, felas saprotams — schkirfchanas.

Diwu laulatu draugu widû, lai tee pateesi fluhtu laimigi, jawalda dsihweš faskanai. Tilai uf sawstarpejas sapraschanas pamateem winu dsihwe war salot un felt. Kur naw labas sapraschanas, meera un ustizibas, tur ari mihla isgaisf, tã seepju burbulis, — paleet tif fahpes, naidš un — wilschanas.

Laulibas mehrkis.

Ne latrē sin, laš ir ihstais laulibas mehrkis. Daschi pat nesin, tapeh3 wini prezās. Daschi prezās sinamu ehrtibu deht; ussah1 pahra1 leelus weikalus, weens newar weift wifus darbus, wajaga palihga un tahds labš un ustizamš palihgs buhs seewa waj wihrs. Ehrtibas ir ari zitadā sinā, — meeriga mahjaš dsihwe, slidenās dejas grihdas wairš tā nepeewell, tā puischa deenās. Tehreshanās masafa. Un preelsch seewas isdewumeem latrē wihrs ir fewischki taupigs. Medauds mehneschos war jau ari pretendet us apalatu wehdera formu . . . Ja nu ari „otrai pusei“ nekahdu „ahrlahrteju“ prasibu naw, — dsihwite ir meeriga, klusa un laba.

Otri ir peeslaitami pee tās grupas, kuri laulibas usskata tikai tā lihdselki kahda nekustama waj kustama ihpashuma eeguhshanai, seewu nem tikai peedewam. Schahdas laulibas pa leelakai dalai noteef, ja jaunā lihgawa ir jau ja nu ne pilnigi weza, tad freetni ween gados, tā tā lihgawainis, salthdsinot ar winu, waretu skaitilees tā tās dehlš. „Jaunā seewa“ tit werdsiksi padodas sawam isredsetam, ta beeschi ween sawu ihpashumu nodod wina rokās jau pirms laulibam, jo schahdi prezineeki tikai tad solās laulatees, ja wifu mantu pahrraksta us wina wahrda.

Saprotams, peh3 kahsam winsch war ar sawu mantojumu darit tā grib un weegsprachtigo seeweeti turet atfaribā no sawas schehlasibas. Ja nu seewa pate ais behdam nesawahrgs un neaissees nelaitā kapā, tad latrā sinā wina sawa muhscha pehdejās deenās pilnibas weetā buhs padota bada maisi.

Tahdi, fewifchki wezafas feeweetes ismantotaji un trahpeji, pehdejâ laikâ ir fastopami uf if fola. Bet ir ari feeweetes, fas aptrahpj wezigus wihreeschus. Bet famehrâ masaf, jo wezi wihreeschi ir dauds gudraki un faprahutigaki par wezigam feeweetem. Teescham smeefligaka jau ari nefa newar eedomatees, ja weza, jau noseedejusi feewa grib isliktees par jaunu waj wismas „drusku“ jaunaku, nelâ pateesibâ ir. Gadu saihfinafchana un „nokneebfchana“ pasês jau nepadara feeweeti jaunaku. Isnahf tilai nepatitschanas, — sauz teefas preefschâ, usleef sodu. Katrai feeweetei wajaga sinat, fa katra wezumâ ir ari saws flaitums. Râ jaunellis ir flaitis sawâ wingrumâ un spehlâ, ta wezs ir flaitis sawâ wihtumâ un breedumâ. Wihtstoschas roses smarcho wislabaf. Wezi puifchi fewifchki bihtas no firmeem mateem un plika pakauscha. Plis pakausis jau nu naw nekahds fewifchks jaukums, drihsaf „strauji pahrlaistâs jaunibas“ pehdas, bet pret firmeem mateem nefa newar eebilft. Sirni mati ir weza zilwela gods un tee naw jaisrau, ne ari jakrahfo. Tapehz zilweleem, fas ir jau labi gados, naw nemas jazenschas buht jauneem. Rad est jaunss. zentees scho jaunibu isleetot tâ, lai wehlat nebuhtu janoschelo. Tapehz ari prezetees wajaga jauneem. Jauns jaunu wislabaf fapratiss, peemehrofees weens otram, kopigi attihstifees un faaugss garigi.

Wezaki zilweli ir jau pilnigi noteikti, nobreeduschis sawos ufftatos, peefawinajuschees sinamas parafchas, tifumus un netifumus, pee fureem turas zeeti, tapehz ari nelaimigas laulibas ir wisbeeschaf tâs, fas wehlu flehgta. Wist tee, fas ar laulibu flehgfschanu zer sawahft leelas bagatibas, paschi fewi aptrahpj. War jau buht, mantu wini ari farausis, bet waj ta buhs laime, tas ir zits jautajums.

Tà tas nu tiftahl, kopeh3 leelais lauschu wairums dodas laulibà. Bet ir ari wehl weens zits prezeschanas eemesls, laut gan retals. Alf weeglyprahtiba3. Cepasthstas pahris mehneschos, weens otram kautzif patihl un leeta darita. Titai wehla reds, tahdu schlihbuzelu nogahjufchi. Daschreis gan ari gadas, la schahdas laulibas pastahw.

Tad wehl — weeglas dshwes mekletaji un melletajas, las zaur prezibam zer wistabak lutinatees un nodotees besdarbibai. Par noscheloschanu, weena leela dasa jaunawu sapno par schahdu „laimi“: apprezetees, peh3 eespehjas bagatafu wihru, las ailauf jeewai wifas ehrtibas — pa deenu pastaigatees pa bulwareem, walaros uf kino, teatri waj dejas sahli, mahjas latra fina jabuht llaweerem, lai schad tad waretu scho to paplinskshinat un galwenais gulet, zif ilgi grib. Pa wawafaru protams uf juhrmalu . . .

Naw neshahds brihnum3, la weena dasa wihreeschu prezibas gados jau pa gabalu behg no schahdam „idealam“ jaunawam. Un fo, te war teift? Ra nu kurfch saprot laulibu!

Newaru ari nepeeminet schkehrschlus laimigam laulibam. Beeschi ween par laulibas laimi waj nelaimi neatbild paschi laulatee. bet pawifam zitas personas, furu peenahkums buhtu gan pabalstut un weizinat, bet ne ahrdit.

Tahdas ir seewas un wihra mahtes. Ja no seeweefchu dfinuma tahda ir neatminama mihkla, tad gan latra fina schis nule peeminetas. Beeschi ween winas paschas neshin, fo grib un ar sawu plufschleschanu un tufscham eedomam eenes gimenes dshwe daschreis un ifdeenas leelas neshastanas. Neshastanas saprotams war zeltees ari preesch laulibam, sewifchi ja mahle pate ir iswehlejufees dehlam seewu waj meitai wihru. Ja un

pehdejee to atkal ignore un paschi pehz sawas firds un eestata apprezas, tad negais ir mahjas un nestatotees, fa sahshas jau notikushas, schis mihlas mahtes wifadi puhlas jauno ligsdinu issaukt. Statotees pehz dabas un tikuma, daschas no winam pahwehrshas, waj par ihslam raganam nu ne no fa zel leelu brehtu. Saprotams, ne jau un weenmehr un wifur. Ir ari preetsch-sihmigi isnehmumi.

Seewai ir no swara ari wihra atteezibas pret mahiti. Ja wihrs zeena sawu mahiti, tad tur nefa neweena seewa newares eebilst. Bet schai zeenibai un padewibai naw jaispauschas leelakai par mihlestibu us seewu. Katra seewa jutisees saruhgtinata, ja wihrs pahmahzis mahjas apsmahdes winas gatawotas pusdeenas, teikdam, fa mahite winam zel galda labakas waj ir zitadi usmanigaka pret winu. Tas jau pateesiba ta warbuht ir, bet te jaewehro, fa mahite paleel mahite un seewa seewa un weenu warbuht, negarschigu pusdeenu dehl, winsch nedrihtst sawu seewu nostahdit itla semat par sawu mahiti. Te jamefle widus linija ar kuru saweenot seewas un mahtes mihlestibu us sewi.

Zilweks, zit stiprs winsch ari nebuhtu, ir leelaka waj masaka mehra atkarigs no pahrejo lihdszilweku labwehlibas. Ra wilnis weegli sisdamees pret flinti, to pamasam sagrausch, ta ari zilweks war sagraust un ispostit otra dsihwi. Leelakai usmanibai ir jawalda, lai laitâ spehtu manit draudoschas breefmas. Seewam ir jaisturas labi pret sawam wihra mahtem un jaecughst winu ustiziba, sewischli tahdam, kuru dehli winas loti zeena. Seewas mahite war gan ari laitet abu kopsastanai, bet meitu „atwilt“ no wihra nes waj isdosees, jo seeweete (seewa) ir sewischli padota juhlu dsihwei. Un tilai tur seeweete parahda leelas gara un darba

ſpehjaß, ſur wina war ſtrahdat un darit eespaidu, ſa
dſimuma buhtne.

Seeweetes daba ir, lai wihreets weenmehr buhtu
pee winas un tilai winai ſeedotu wiſu brihwo laiku,—
tapeh3 naw nemaß ko ſmeetteß waj brihnitees, ja ſeewa
eet wihram wiſur lihds, pat amata darifchanas. We-
feliga ſeeweete weenmehr turaß zeeti pee ſawa wihra.

Wilnigi aplams ir uſſtats, ittã pee laulibu ſchir-
ſchanas buhtu wainojama ſeeweetes groſſigã daba. Ja
laulibaß ſchir uß ſeeweetes eerofinajumu, tad katrã ſinã
pee winu noſlehgſchanas galweno lomu ſpehlejuſchi ir
ziti eemeßli, bet nekahdã ſinã ne mihla. Pee laulibu
ſlehgſchanas ir taiſita kluhda un ſchirſchanas ir, ja ne
wairat, tad ſoliß ſchãß kluhdaß laboſchanã.

Uri ſeeweetes neattariba (no wihreeſcha) pee lau-
libu ſchirſchanas neſpehlẽ gandriß nekahdu lomu.
Warbuht tilai to, ſa wina war pußlihds meerigi noſta-
titees ſawaß dſihweß ſairſchanã, jo winai (lihds ar
wihra aiſeeſchanu) naw jadamã, ſur palitß un ko ehdiß
riht. Wihreeſchi gan mehds pameß ſawaß ſeewaß tã
ſakot uß ſehlã. Ja ſeewa pa kopdſihweß laiku ir no-
darbojuſeeß tilai ſaimneezißã, winai perſonigi nekahdu
eenahlumu naw, tad ſchlirotees, winai teeſham draud
beſiſejaß ſtahwolliß.

Wißpahrigi ſeeweetes ir taiſni tãß, laß wiſadi zenſchãß
laulibu ſchirſchanu aiſkawet un dſihwi eewadiß atpaſat
wezãß ſleedẽß. Rapriſas ſeeweetes, turaß aiß neezi-
geem eemeßleem peepraſa ſchirſchanos, mainidamas
weenu wihru peh3 otra, naw nebuht peeſſaitamas wi-
ſam ſeeweefchu wairumam, turaß dara, domã un juht
ziladi. Ja ſeeweetes daba ari ir mainiga, tad eß waru
teitt, ſa ſchiß mainigumß ir tiß azumirlligß un pahr-
ejofchß, ſa to eewehrot war tilai ſewiſchki dwehſeligi
ſmalljuhtigß wihreets. Veelako dalu ſchiß ſeeweetes

nemeera deenas paeet wihreescham nemaniti garàm. Ta ir tahda eelscheja zihna un neapmeerinatiba ar fewi un pat dsihwi, teefme pehz laut la labaka, nesinama. Un zeefch wißwairaf feeweete pate, jo tà es jau teizu, tikai rets buhs tahds wihrs, las uftwers latru masako pahrimainu feeweetes dwehselê. Tas kto-mehr naw nefas launs, ja bihstamos mirklos feeweete prot pate fewi apwaldit. Ta ir it tà kristalisefchanàs. Ja wina ar juhtas nelaimiga un winai leefas pat, la tà wairs nemihl sawu wihru, wehl wairaf, — la to nefad naw mihlejusti, — pehz schis eelschejàs mozibas, nerwu faspihletiba it tà atflahbs — frise buhs garàm, un it tà apstaidrota wina redsès, tahdu leelu fluhdu buhtu isdarijuse, — flusu nezeesdama un sawas juhtas isteifdama.

Tas atfahrtojas deefgan beefchi un pahreet tikai tad, lad gimene pawairojas par weenu — trescho. Katra feeweete jau no dsimschanas ir ari mahte. To mehs redsam pee meitenem, la spehledamàs ar lellem, winas zenschas weenmehr pildit mahtes weetu un jaunawas gados ne reti feeweelê pamostas wehleefchanàs flucht par mahiti, pat tad, lad wina wehl nedomà par prezefchanos un lawaleereem.

Ur behrnu teef islihdsinatas wifas leelafàs nefaslanas wiha uu feewas widà. Diwas masas rozinas spehj saistit wairaf par dsihwes gresnumu un baudàm, diwas masas rozinas atswer wifas ilgas un sahpes, kuras feeweete iszeeta pirmajos mainigos gados. Diwàs masàs rozinàs atplaukst laulato schlituse suduse mihla par krahfchnu seedu. Diwàs masàs rozinàs fapluhst wifu ilgu peepildijums. Luhl, laime — laimigo laulibu noslehpums un laulibas mehrkìs.

Behrns eenes meeru un preefu laulibas dsihwê,

behrns aispilda dſihweſ tuſſchumu, kurfch radees pa wairakeem gadeem, un furu abi laulatee ſahpigi ſajuht, laut ari weens otram to neſaka. Par ſawſtarpeju apniſſchanu ſuhdſas tikai tahdi prezeti laudiſ, kureem naw behrnu. Kopdſihwe praſa paaudſes turpinajumu, tapeh3 beſbehrnu gimenes juhtaſ neiſpildijuſchaſ ſawu uſdewumu un lautgan aboſ dſihweſ draugos walda labakà ſaſlana, wini juht, ka truhtſt lautka... Dſihwe nedod pilniguma. Un ſchiſ pilnigums ir — behrns.

Retas ir tahdas laulibaſ, kuras newehlaſ behrnu un kuri ir apmeerinati ari beſ ſchiſ laimes. Ir gan taiſni otradi. Beſbehrnu gimenes iſiſt. Un ja fur war wainot ſeeweeti pee laulibu ſchirſchanas là ceroſinataju, tad weenigi ſchini gadijumà. Ja wihrs neſpeh3 dot ſeewai mahteſ laimi waj ari eeniſt behrnuſ, tad ihta ſeeweeti naw zitaſ iſejaſ, là ſchirſchanas. Wihreetſ maſaſ pahrdſihwo ſewi te hwa juhtaſ, tapeh3 tehwa gahdibà audſinati behrni pa leelakai dalaſ ir ſlikti audſinati jeb auguſchi ſawà walà. Sehws war aiſtaht behrnu liſtena ſinà beſ maſakeem ſirdſapſinaſ pahrmelumem, mahte to newar nekad, neſamaſſajuſi ar dſilàm dwehſeleſ zeefchanam. Un ja tahda to war, tad ta naw wairſ ihta ſeeweete. Sa ir tahds kulturas pahrfmalzinatibaſ pahrpaliſtuma un ſwehra ſaſopojums waj zitaſ laſ, tikai ne d a big a ſeeweete.

Tapeh3 labaki warbuht waretu teiſi, la behrns ir ſeeweetes laime un ſwehtums. Tapeh3 ſeeweetem paſchàm wajadſetu ſcho ſawu ſwehtumu ſargat. Wihreeſcham taſ ruh3 maſaſ. Tapeh3 mehſ, ſeeweetes, neſwaram ari praſit, lai wihreetſ-tehws auſſetu un loptu behrnu tàpat, là to dara ſeeweete-mahte. Seeweete war gan wihreeti audſinat iſkopjot winà wairaf tehwa juhtaſ pret mihleſtibaſ augla ſwehtumu.

Seeweetes, kuras neteef dšihwê pee scha sawa uf=
dewuma ispildischanas, zenšchas iomehr atraft apmeeri=
najumu un ar ihstu mahtes mihlestibu kopj un aullê
funus un latus. Par schahdâm wezmeitam gan sabee=
dribâ weens otrs mehds pasobotees un pasmeetees,
bet nopeetni štatotees tur nefa smeekliga naw. Ja da=
biga seeweete neteef pee sawu usdewumu ispildischanas
dabigâ zelâ, tad wina zenšchas scho robu aispildit
mahtsligi.

Gewehrojot behrnu mirstibas pahrsvaru par dšim=
stibu walsti, wjadsetu gan ar leelaku zeenu štatitees
uf ahrlaulibas behrneem. Waj tad naw weenalga,
waj behrns peedšimis „lifumigâ“ waj „nelifumigâ“
šahrtâ, t. i., waj wina wezaki ir walsts eestahdês u f
p a p i r a registreti, waj ne. Beeschi ween laifui tee
ahrlaulibas behrni ir dauds apdahwinataki un spehji=
gaki, jo winu wezaki ir weens otru štipraf mihlejufchi,
nešâ daschs labš aif aprehkina laulibâ eedeweess
pahris. Par to waretu plaschat rakstît, bet schoreif
mans usnemtais temats to neatlauj.

Wihreem wjadsetu wairaf eewehrot seeweetes
dabigâš prasibas, neusspeeschot winâm sawas eestatus
un laut kluht par mahtem. Râ es jau eepreesch teizu,
šaprišas seeweetes grošigai dabai weenigais ahrstis ir
— behrns. Šapeh3, ja juhs gribat kluht laimigi sawâ
laulibas dšihwê, — radeet tahdus apstahklus, tas ne=
lawetu seeweeti nahst pee mahtes laimes.

Labums ir ari no otras puses. Behrns nahst
lihdsnesdamš sawas r u h p e s. Tifai nenobistatees no
schim ruhpeim! Šâš naw ne pahraf leelaš, ne bihsta=
mas. Winaš aifnemš tifai tif dauds laifka, lai seeweete=
mahte, tura warbuht eeradufi laifu brihwu pawadit,
no jauna nenoflihgtu leekâ šentimentalitâtê (tas ze=
laš šaprotamš no besdarbibas). Ja ari wihrs patš

deestlâ neilgoſees pehz behrneem, tad winam tomehr
jaſtataſ uf ſeewaſ wehleſchanos wairaf. Ratra laulata
drauga dſihweſ uſdewumſ ir ari darit weenam otu
laimigu. Ja ſeewa wehlaſ fluht mahte, tad newajaga
to leegt. Statoteeſ winaſ laimê ari wihrſ buhſ
laimigſ.

Un taſ ir iſtais laulibaſ mehrkîſ. Kaſ ir wehl
ſtaſtaſi, lâ dot pehz na hzejuſ, atſtaht ſew weet-
neekuſ, kaſ ſahkto darbu turpina? Un ja zilweſam
ſchahda deewiſchla ſpehja ir dota, no ſawaſ dſihwibaſ
iſweidot jaunu dſtwibu, tad winſch naw zilweſ, ja
winſch ſcho ſwehto dſihweſ uſdewumu nepilda.

VI.

Œenais latweets gimenes dſihwê.

Beewediſchu daſchas ainas iſ ſenâ latweeſcha dſih-
weſ, luras mehs til apbrihnojami ſtaidri waram redſet
tautas dſeeſmâſ. Beſ ſchaubâm, ſenaſ ir bijuſchi zitadi
uſſtati un titumi laulibaſ dſihwê, laut gan weena daſa
tautas dſeeſmâſ gaiſchi rakſturo ari muhſu deenas. To-
mehr eepreeſſchejâ nodalâ minetee laulibaſ dſihweſ eemeſli,
ir ſaſtopami maſaſ, jo ſenais latweetiſ un latweete ir
wiſpirmiſ apdomajuſcheeſ un jau eepreeſſch pare-
dſejufchi, ſahda buhſ dſihwe, ja prezêſ bagatu, bet ſlinku
mahteſ meitu waj ari nabagu un ſſchallu ſehrdeeniti.

Es neſahptu ſumelâi
Behz bajara meitinâm:
Diſcha ſlawa, maſſ titumiſ
Bajarina meitinâm.

Ari muhsu deenâs dascha laba tautu meita stundâm fehd pee spogula ar puhdera kastiti un nagu birstiti:

Es nenemtu tàs meitinas
Gludu galwu, baltu muti:
Niseet deena glaudotees,
Baltu muti masgajot.

* * *

Es nenemtu tàs meitinas
Kaut muhscham nowezotu:
Kahpostinus rawejot,
Snauda dobes galinâ.

Tapat jaunawas ir wairaf luhkojuschâs us puischa tikumu, bet ne us mantu:

Es neetu pee netilla,
Nowadinu raudsidama:
Eim' pee laba kalpa puischa,
Birku pati nowadinu.

* * *

Es neraugu tautu dehls
Tawas greisas zepurites;
Es raudsiju darba tawa,
Tawa gudra padomina.

Waj to newaretu nemt wehrâ ari tagad pee lih-gawas waj lihgawaina iswehles? Ne tif dauds materialas, tã garigas wehrtibas mellejot. Pee dsihwes drauga iswehles teel listi pamati nahkoshâm laulibam, tapeh3 gandrihs pee katras laulibu noslehgschanas war ari pateikt eespreesh, waj sinamã lauliba buhs laimiga waj nelaimiga. Pee dsihwes drauga iswehles nelahdi apstahli nedrihst spehlet lomu waj darit eespaidu fina.

mam muhscha uygrajanas gavijumam par labu waj
par slistu. Neweena mahsa, tehws waj mahte nedrihlst
noteikti peespeest sawu dehlu waj meitu prezetees, ar
sinamu, winu isfraudsitu personu dotees laulibâ.

Ne jau mahte waj tehws dshwos sawa behrna
muhschu! Tapehz wini ari newar buht par wehlafo
dshwi atbildigi. Bezaki war tikai peedot pa-
domu waj aisrahdit us wehlamâm un newehlamâm
prezibâm, bet noteizoschais wahrds paleet dehlam pa-
scham waj meitai, jo muhscha turpmako posmu ahrpus
wezaku mahjas, dehlis waj meita wadis paschi un
lihds ar to dshwes isweidoschanas atbildiba gulfees
us winu plezeem.

Ei nu paraugamees gi menê paschâ, lâ ta wed
sawu dshwi, lâ wihrs isturas pret sawu seewu un to
seewa saka wiham, to no darba mahjâs sagaidot.

Bar tauteeti to bahr dams,
Tu ar mani nebarees!
Tewi wadu aisejot,
Tewis gaidu pahrejot.

* * *

Deewam tika, laudim schehl,
Ra mehš mihli dshwojam;
Buschu kodu kodoliku,
Pusi dewu lihgawai.

Gluschi tapat wajaga dshwot, pusi dot lihgawai.
Un galwenais, neklausitees us lauschu walodam, jo ari
senat laudis ir tapat skauduschi un pkluschi wisu labo,
lâ tagad. Sawstarpeja ustiziba ir labatâ kila diwu
muhscha draugu lopdshwei. Par seeweetes dabu jau
es eepreetsch runaju un ta dshwi atspogulojas ari tau-
tas dseesmä. Gadi un gadusimteni paeet, daba pahr=

mainas, ari zilwešs padodas muhschigās pahrmainas
likumeem, bet šawā buhtibā paleef tas patš.

Ej, tauteeti, kur eedams
Nahz sehtā wakarā,
Gara man ta deenina,
Rad es tewis neredseju.

Uri tagad wihri mehds gulet „lahwinā“ uš seewas
darba rolu rehšina. Katrai seeweetei gan wajasdetu
iswairitees iseet pee wihra, kursch wairaf nefa negin, tā
wahrda pilnā nosihmē slaisititees pa mahju. Otrs wih-
reescha tips ir pilnigi pretejs pirmajam. Paschaislee-
dsiba ir mihlas balwa.

Par seewinu Decwu luhdsu.
Pats par fewi nebehdaju:
Seewa man meschā brauza,
Pats guleju lahwinā.

* * *

Zelu gahju, gruhfredseju,
Nefaziju lihgawai,
Lai ta schegli neraudaja
Zelā mani wadidama.

Muhfu dailās tautas dseefmas tika skandinatas
taisni gruhfafajos sentšchu darbdeenas brihschos, kad
nospeesā dwehsele melleja atspirdsinajumu par spihiti
zeeschajām werdsibas waschām. Tapehz ari muhsu
tautas dseefmas pa leelakai datai ir sehraš. Uri gime-
nes bij atkarigas no werdsibas šaitem, no bargu kungu
labwehlibas. Kungs wareja uzelt gimenes laimi un
tikpat labi to noahrdit, tapehz, kur norišinas nelaimi-
gas laulibas dšihwes ainas, tur naw, tā muhsu de-
nās wainojami paschi laulatee, bet tee apstahkli, kahdos

dſihwoja ſenaiſ latweetiſ. Senam latweetim reti ka
 atlika ari laiſ preekſ ſawaſ gimeneſ, — bij jaſtrahda
 lunga tihrumâ. Darbſ bij diwlaſrſchſ japadara. Ratſ
 gan war eedomateeſ to weiſa ſenâ latweete, ja winai
 bij jaeet lihſ uſ lauka ſtrahdat, jaapſopj mahja, loſi,
 jaauſlê behrni, jagatawo puſdeeneſ u. t. t. Un wiſſ
 taſ weenâ laiſâ. Muſſu beſdarbigâ piſſeſhtneeze beeſchi
 ween ſautrejaſ putekluſ noſlauzit no ſlaweeru ſaulineem,
 uſ fureem paſchai jaſpehlê. Mehſ eſam par daudſ no-
 laiduſcheeſ miſſſtiſſchaulibâ, tapehſ ari laulibaſ numſ
 iſſeektaſ nelaimigaſ, lai gan tiſkai paſchi eſam wainigi.

Lai bij gruhiti, sam bij gruhiti,
Gruhts muhschiniš seewinam:
Behrni brehza, wihrš rahjās,
Putra gahja uguni.

✱ ✱ ✱

Es palitu puswihritis
Ur to flintu lihgawinu:
Jauna zaunu zepurite,
Melnā frekliti mugurā.

✱ ✱ ✱

Kur ſeewina eð palifu
Ur to flinku arajinu?
Roſchað, baltað willainites,
Schſihbað, greiſað ragulinað.

☆ ☆

Rahja mani diwrahjei,
Rahj rihtai, wafarai:
Deenu rahj bargi fungi,
Wafarâ lihgwina.
Pai buht rahj'chi bargi fungi,
Raut neraktu lihgwina!

* * *

Schiramees mehs, tauteeti
Mums naw laimes dsihwojot:
Wisi laudis tewi teiza,
Wisi mani neezinaja.

Newaru nepeeminet dserſchanas poſtu, turſch tā
iſſplatijees tautā, tā ſeptingalwainais puhliſ, furu gruhti
uſweift. Bet ar preeku jamin, ſa mums ir wehl tahdi
tautas dehli, Lahtſchplehſchi, furi nebaidas zihnas, ta-
pehz zereſim, ſa ſchi ſehrga, ſas poſta wiſwairaf gime-
nes, tiſs aplarota. Alſohols ir atmens zelā uſ laulibas
laimi, pret furu daudſi palluhp iſahrdot ſawas gime-
nes dsihwi.

Dſehrajina lihgawina
It wakara gauſchi raud,
Gaida ſawu dſehrajinu
No frodſina pahrnaſlam.

* * *

Dſehruſham wihrinam
Diw prahtini galwinā:
Weenā prahtā ſeewu ſaut,
Otrā behrnus ahrā gruh ſt.

Bet ari aſās atteezibās weenam pret otru jabuht
ſmalſjuhtigam; naw jarahj wihrs waj ſeewa ſalpones
waj ſweſchu lauſchu ſlahtbuhtnē, tas jadara weenmehr
ſem iſchetram azim. Raſſchanas ſweſchu lau-
ſchu ſlahtbuhtnē paſemo abus dsihwes draugus.

Mana paſcha lihgawina
Man ſauninu padarija:
Pilna mahja ſweſchu lauſchu,
Sauza mani dſehrajinu,

* * *

Nedod, Deewis, man jaunai
Til dsehrajū arajinu;
Raunš man bija til jaunai
Peedsehruschu sehtā west.

* * *

Vi, wihrin, ai, wihrin,
Kur lišim bagatibu?
Weenš krešliniš mugurā,
Otriš sahrmu šilitē.

* * *

Es tā rose grostjos
Pa to peena sambariti;
Manš wihrinš seenu plahwa
Salihkuschu mugurinu.

* * *

Es nedošu draugam rahi
Sawaš jaunā lihgwinaš,
Rahšchu patš pamasaš,
Padominu peedodamš.

Var gehrbšchanos jau eepreekš ašrahdiju, ta šee-
wam jaeetura mehrš. Nedrihšt nolaidigi stai-
gat. Senais latweetiš domajis glušchi tapat.

Gehrbees mana lihgwina,
Jeļe tahda pušpeleš;
Zitaš seewaš tā pušiteš,
Tu tā melna bambalite.

* * *

Ziteem wihreem šlaistaš seewaš,
Man bij tahda kufaschina;
Es ar šawu kufaschinu
Wišupirms druwinā.

Tà tad wehriba neteef greeſta tiſai uſ ahrejo ſſaiſtumu, bet uſ meitaſ tiſuminu. Gluſchi tapat meitaſ ſtataſ uſ puiſcheem. Nobeidsot ſcho maſo aiſrah=diſumu, jeb labaki ſakot ſawaſ domaſ laulibaſ laimeſ labâ, gribetaſ wehl peebiſt, ſa gimeneſ dſihweſ no=dibinaſchanâ un iſdailoſchanâ ſeeweete ſpehlê loti leelu lomu. Gruhti noteift, kuſch wairaf wainigſ pee laulibu ſchſirſchanas weizinaſchanas, wihreetiſ waj ſeeweete. Waru tiſai to teift, ſa mahtſla, padarit laulibu laimigu ſtahw pa leelakai dalai ſeeweeteſ roſâ. Tapeh3 ſeeweetei ari ir ja prot ſchi priwilegi3a ſanemt un iſleetot to gimenei par preeku un ſwehtibu. Deemſchehl, newaru ſcheit neſahduſ „bauſchluſ“ peeweft, jo ſchi gudriba ir pahraf plaſcha, lai to wahrdoſ iſteiftu; wiſſ atſarajaſ no ſeeweeteſ atjautiga, aſa prah3a, dſilâm juhtâm, nowehroſchanas ſpehjam un uſmanibaſ. Ur to eſ nebuht negribu teift, ſa ſeewaſ uſdewumſ ir wiſſâſ leetâſ wiſram iſpatift. Bet weza pateefiba ir ta, ſa ſeeweeteſ e e ſ p a i d ſ uſ wihreeti un lih3 ar to uſ wiſu dſihwi, ir miſſigſ. Galu galâ tomehr wiſu paſauleſ politiku ſeeweete tura ſawaſ roſâſ. Bet preeſſcha, winai nebuht naw jatahpj uſ politika tribineſ. To wina dara aiſ pawifaſ zitaſ intereſem.

Sekofim labaf ſenai latweetei un tizeſtm, ſa ari laulibaſ buhſ laimigakaſ, tiſlih3 mehſ p a ſ c h i b u h ſ i m l a b a k i k l u w u ſ c h i.

Es iſwillu ſelta ſtiugu

Zaur ſudraba ofolinu;

Tà iſwillu dſihwodama

Tautu dehla padominu.

Handwritten notes on the subject of the subject:

Handwritten notes on the subject of the subject:
Handwritten notes on the subject of the subject:
Handwritten notes on the subject of the subject:
Handwritten notes on the subject of the subject:
Handwritten notes on the subject of the subject:

Handwritten notes on the subject of the subject:
Handwritten notes on the subject of the subject:

1 JUL 1935

Sinachtufchas un dabujamas wiſos grahmatu weifalos:

Andinas	„Kas jaſin latrai ſeeweetei“	à 30 fant.
„	„Wihreeſchu grehki“ . . .	à 30 fant.
„	„Kas jaewehero pee wihra iſwehles“	à 30 fant.
„	„Laimigo laulibu noſleh- pums“	à 30 fant.

Sagatawoſchanâ:

Andinas „Ro ſeeweete grehko?“ Nr. 5.

17 JUL 1925

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTĒKA

0304035221